

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 41P/7/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7122200692
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Kudlovská
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2022:7122200692.1

Uznesenie

Okresný súd Košice I v právnej veci starostlivosti o mal. E. F., X.. XX.X.XXXX, dieťa rodičov: H. H.. B. K., X.. XX.X.XXXX, trvale bytom v F., C. X. XX a otca A.. E. F., X.. XX.X.XXXX, trvale bytom v F., G. XX, na návrh A.. E. F.P., X.. XX.XX.XXXX a A.. R. F., K.. X., X.. X.XX.XXX0, obaja bytom P. XXXX/XXA, F., právne zastúpených Hagyar & Partners, s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom v Bratislave, Vlčkova 8 A, IČO: 51 473 208, v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia t a k t o

rozhodol:

- I. Súd návrh starých rodičov na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Starí rodičia mal. dieťaťa sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia doručeným tunajšiemu súdu dňa 26.1.2022 domáhali, aby súd dočasne upravil styk mal. Juraja s nimi - starými rodičmi tak, že starí rodičia sú oprávnení sa s maloletým stretávať každý párný kalendárny týždeň od piatka od 16:30 hod do nedele do 18:00 hod., pričom starí rodičia si svojho vnuka prevezmú od jeho matky na adrese trvalého bydliska dieťaťa a na tejto adrese ho po ukončení styku aj matke odovzdajú. Zároveň žiadali, aby súd uložil matke povinnosť dieťa na styk so starými rodičmi pripraviť a v určenom čase im maloletého odovzdať.

2. Svoj návrh odôvodnili tým, že sú rodičmi otca. Otec sa od apríla 2021 do novembra 2021 zdržoval pracovne v Číne. Počas tohto obdobia matka starým rodičom umožnila styk s maloletým nasledovne:

- v čase od 03.06.2021 do 06.06.2021
- v čase od 23.06.2021 do 25.06.2021
- v čase od 02.08.2021 do 06.08.2021
- v čase od 20.08.2021 do 24.08.2021
- v čase od 13.09.2021 do 17.09.2021

Od 17.9.2021 matka maloletého odmietla dávať maloletého starým rodičom a po mnohých komunikačných pokusoch zo strany starých rodičov dňa 19.10.2021 oznámila matka starým rodičom, že budú s maloletým len keď bude doma jeho otec. Odvtedy len raz, a to 6.11.2021, umožnila maloletému prostredníctvom videohovoru komunikovať so starými rodičmi. Otec sa vrátil dňa 14.11.2021 na Slovensko. Do jeho odletu dňa 18.12.2021 mal otec maloletého nasledovne:

- v čase od 20.11.2021 do 21.11.2021
- dňa od 24.11.2021 na 8 hodín
- v čase od 03.12.2021 do 05.12.2021
- v čase od 16.12.2021 do 18.12.2021

V čase, keď bol otec na území Slovenskej republiky starí rodičia boli s maloletým veľmi málo, pretože maloletý trávil všetok možný čas s otcom, keďže mali spoločný čas extrémne obmedzený zo strany

matky. Po otcovom odchode dňa 18.12.2021 bol maloletý u starých rodičov do 20.12.2021 do 9:00 ráno. Keď otec žiadal matku, aby umožnila starým rodičom styk s maloletým dňa 27.12.2021, podľa pôvodne dohodnutého styku, ktorý sa mal realizovať s otcom, matka uvedenú odmietla. Matka si zablokovala telefónne čísla starých rodičov, nereaguje na ich sms správy, telefonáty ani videohovory. Pokiaľ by starí rodičia nemali aspoň sprostredkované informácie od otca, o maloletom by nevedeli nič. Starí rodičia majú za to, že v prípade, ak otec toho času dočasne nie je na Slovensku, je dôležité, aby maloletý udržiaval kontakt s rodinou otca a to najmä starými rodičmi. Rodičia matky majú styk s maloletým neobmedzený, nakoľko žijú spoločne v dvojdomo s matkou a maloletým, pričom starí rodičia zo strany otca nemajú matkou maloletého umožnený žiaden styk s maloletým. Starí rodičia majú za to, že je potrebné aby maloletý trávil čas aj so svojou rodinou zo strany otca nakoľko ide o blízke osoby maloletého a maloletý má právo na kontakt so svojou rodinou. Starí rodičia v minulosti bezproblémovo komunikovali s matkou a to napriek jej rozchodu s otcom. Maloletý svojich starých rodičov zo strany otca má rád. Starého otca volá maloletý familiárne „dedo indián“, so starými rodičmi majú veľa spoločných zážitkov a spomienok. Na otázky otca počas videohovorov, či chce ísť ku starým rodičom vždy odpovedá s radosťou, že áno. Starí rodičia nerozumejú terajšiemu postojovi matky a jej „uzavretiu sa“ voči nim. Matka svojim konaním marí udržanie a rozvoj vzťahov maloletého s jeho starými rodičmi, ktorí sú pre maloletého vzťahovo blízkyimi osobami, čo určite nie je v záujme maloletého. Pri súčasnej úprave, kedy je maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky a styk so starými rodičmi nie je žiadnym spôsobom upravený, pričom matka v súčasnej situácii odmieta maloletého starým rodičom na styk vydať, dochádza k ujme na právach starých rodičov a tiež k ujme na právach maloletého, ktorý je bez vlastnej viny od starých rodičov nútené odlúčený.

Súd okrem skutočností už uvedených vyššie zistil nasledovné:

3. Maloletý E. F., X.. XX.X.XXXX pochádza z manželského zväzku H.. B. K., X.. XX.X.XXXX, a otca A.. E. F., X.. XX.X.XXXX.

4. Na tunajšom súde prebieha pod sp. zn. 41P/118/2019 konanie o úpravu práv a povinností rodičov k mal. E. F., vo veci nie je doposiaľ rozhodnuté. V predmetnej veci sa dňa 16.12.2021 konalo pojednávanie, na ktorom došlo k predbežnej dohode rodičov o úprave styku, keďže otec tvrdil, že na Slovensku mieni už zostať natrvalo a podieľať sa na starostlivosti o maloletého Juraja. Uviedol, že mal v Číne so zamestnávateľom uzavretý pracovný kontrakt na obdobie 5 rokov, pričom tento kontrakt končí dňa 3.2.2022 a už ho nemieni obnoviť. Pravdepodobne bude musieť vycestovať do Číny za účelom vysporiadania si týchto vzťahov so zamestnávateľom. Tvrdil, že v Číne je t. č. karanténa pre COVID-19 v rozsahu až 35 dní, teda bude musieť odcestovať späť do Číny za účelom ukončenia pracovného pomeru v priebehu mesiaca január 2022, s tým, že má otvorenú letenku zatiaľ. Matka uviedla, že otcovi nedôveruje, aj v apríli 2021 odišiel bez toho, aby jej niečo oznámil naspäť do Číny, čo sa dozvedela len sprostredkované od cudzích ľudí a vrátil sa naspäť až v novembri 2021. Za ten čas bol s maloletým v kontakte prostredníctvom videohovorov, ale fyzicky s maloletým od apríla do novembra 2021 nebol, celá starostlivosť bola na matke. Aj napriek tomu, že obaja rodičia majú diametrálne odlišné predstavy o úprave styku, o rozsahu styku, tak sa na uvedenom pojednávaní predbežne dohodli, že maloletý bude s otcom v čase od 16.12.2021 od 15:30 do 20.12.2021 do 08:00 hod., následne od 27.12. od 08:00 hod. do 2.1.2022 do 16:00 hod., od 7.1.2022 od 08:00 hod. do 9.1.2022 do 16:00 hod., ďalej v čase od 12.1.2022 od 15:30 hod. do 13.1.22 do 08:00 hod., od 21.1.2022 od 15:30 hod. do 23.1.2022 do 17:00 hod., a od 26.1.2022 od 15:30 hod. do 27.1.2022 do 08:00 hod. s tým, že otec dieťa prevezme v predškolskom zariadení, ktoré maloletý navštevuje a v čase, kedy ho má odovzdať o 08:00 hod. ho odovzdá do predškolského zariadenia, v čase, kedy má odovzdať dieťa po víkendy matke, tak ho odovzdá k rukám matky v jej bydlisku. V čase keď bude otec mimo územia SR v Číne za účelom ukončenia svojho pracovného pomeru, kedy styk teda prebiehať nebude, po jeho návrate z Číny budú pokračovať v tomto nastavenom režime, že dieťa bude každý páry víkend s matkou, každý nepáry víkend bude od piatku do nedele maloletý u otca, a v páry týždni bude maloletý od stredy do štvrtka u otca s tým, že ďalšiu úpravu styku si rodičia dohodnú na nasledujúcom pojednávaní.

5. Z uvedeného spisu je však zrejmé, že otec túto predbežnú dohodu nedodrжал, pretože už dňa 18.12.2021 odletel naspäť do Číny - čo vyplýva aj z predmetného návrhu starých rodičov. Súdu nie je doposiaľ známe, či otec pracovný pomer ukončil k 3.2.2022 ako to tvrdil, a ani z akých dôvodov nedodrжал predbežnú dohodu o úprave styku tak, ako s tým súhlasil na pojednávaní 16.12.2021.

6. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

10. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach návrhu na začatie konania podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

11. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

12. Podľa § 328 ods. 2 prvá veta CSP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326.

13. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúčenia a vyjadrenia účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania.

14. Podľa čl. 1 základných princípov zákona č. 161/2015 Z. z. CMP, súd postupuje v konaní v súlade s ochranou verejného záujmu a práv zaručených zákonom a prihliada na dobré mravy. Oprávnenia niekoho iného ako účastníka konania vyplývajúce zo zabezpečenia ochrany verejného záujmu upraví zákon.

15. Nariadenie neodkladného opatrenia je podľa zákonného predpokladu prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi, ak tieto právne vzťahy vyžadujú potrebu bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená (§ 325 ods. 1 CSP). Pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia vychádzal súd zo všeobecného právneho predpisu (*lex generalis*), ktorým je Civilný sporový poriadok, a ktorý v § 325 ods. 2 demonštratívne uvádza niektoré príklady neodkladných opatrení, ktoré možno nariadiť a z Civilného mimosporového poriadku ako osobitného právneho predpisu (*lex specialis*) v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach (a to vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých).

16. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, za akých podmienok môže súd nariadiť neodkladné opatrenie, pričom zo samotného názvu vyplýva, že takéto opatrenie súdu je nevyhnutné nariadiť, ak jeho nariadenie neznesie odklad, a účel neodkladného opatrenia nie je možné dosiahnuť iným spôsobom. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktorým súd dočasným opatrením poskytuje ochranu ohrozeným, či porušeným právnym pomerom účastníkov dovtedy, kým svojím meritórnym rozhodnutím neposkytne definitívnu ochranu. Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem dieťaťa. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby takejto úpravy pomerov účastníkov konania. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Takéto rozhodnutie považuje súd predovšetkým za rozhodnutie v záujme maloletého dieťaťa, aby nebol ohrozený jeho ďalší psychický a fyzický vývoj. Súd zdôrazňuje, že v konaniach o nariadenie neodkladného opatrenia má dokazovanie fakticky povahu osvedčenia, to znamená, že súd na základe dostupných dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, pričom nemusí dodržiavať formalizovaný postup štandardného procesného dokazovania. Osvedčené skutočnosti následne spĺňajú atribút pravdepodobnosti a súd z nich pri rozhodovaní vychádza. Dosiahnutie náležitej miery pravdepodobnosti rozhodujúcich skutočností z hľadiska procesného a hmotného práva, legitimizuje vyhovujúci výrok, to znamená nariadenie neodkladného opatrenia. Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté dieťa by v zásade neodkladné

opatrenie malo mať len dočasný charakter, keďže dôsledné posúdenie najlepšieho záujmu dieťaťa ako otázky právnej, môže vyplynúť len z riadne zisteného skutočného stavu, ktorý súd zistí pri uplatnení vyšetrovacieho princípu (§ 35, § 36 CMP) v konaní vo veci samej.

17. Neodkladné opatrenie upravujúce styk blízkej osoby (v posudzovanom prípade starých rodičov) s maloletým musí byť použité s ohľadom na charakter a význam ním chráneného záujmu, ktorým je umožniť vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s blízkymi osobami. Súd akceptuje potrebu dieťaťa rozvíjať pozitívne rodinné vzťahy aj so širšou rodinou, s blízkymi osobami, avšak musí vziať do úvahy aj to, že rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú jeho rodičia. So zreteľom na vek a rozumovú vyspelosť dieťaťa, ktoré má v súčasnosti viac ako päť rokov, je potrebné zvážiť aj názor dieťaťa.

18. Zo zistených skutočností vyplynulo, že styk navrhovateľov s maloletým sa realizoval od júna 2021 do decembra 2021 cca dvakrát mesačne. Súd nemá za preukázané, že by maloletému hrozila ujma, zásah do integrity, či ohrozenie jeho priaznivého vývoja. To, či je v záujme maloletého a v akom rozsahu upraviť súdnym rozhodnutím styk navrhovateľov s maloletým vyžaduje dokazovanie vo veci samej, výsluch účastníkov, dôsledné vykonanie šetrenia pomerov. Záujem dieťaťa však nie je pri úprave styku s blízkymi osobami jediným kritériom. Druhým podstatným kritériom je to, že úpravu tohto styku vyžadujú pomery v rodine, ktoré je potrebné zisťovať aj v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí. V danom prípade nielenže nebola splnená podmienka naliehavosti veci a potreba okamžitej bezodkladnej úpravy pomerov neodkladným opatrením súdu, ale v tomto štádiu konania súd nemal osvedčené, že v najlepšom záujme dieťaťa je práve navrhovaná úprava styku starých rodičov s mal. dieťaťom. Okamžitá súdna úprava styku starých rodičov s maloletým navrhovaná neodkladným opatrením, bez dôkladnejšieho preskúmania vzťahových väzieb, ktoré nie je možné v rámci skráteného konania o neodkladnom opatrení, by mohla spôsobiť nepríjemný zásah do života dieťaťa. Neexistencia dohody účastníkov konania sama o sebe ešte nezakladá odôvodnenie nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým sa maloletému dieťaťu upraví styk so starými rodičmi, pokiaľ nie sú preukázané iné závažné dôvody pre prijatie takéhoto opatrenia. Aj keď je právom maloletého zachovanie si totožnosti, vzťahových a rodinných väzieb s blízkymi osobami, nemôže však byť v záujme maloletého, ak by toto jeho právo bolo uplatňované za cenu toho, že by tým dieťa stratilo pocit bezpečia, stability a pokojného výchovného prostredia zabezpečovaného primárne jeho rodičmi. Je potrebné preto hľadať rozumné riešenie, aby bola zachovaná spravodlivá rovnováha medzi dotknutými záujmami dieťaťa na jednej strane a záujmami starých rodičov na strane druhej, ktoré skutočnosti môžu byť riadne zistené len v konaní vo veci samej, keďže skúmanie najlepšieho záujmu dieťaťa v takomto rozsahu zjavne presahuje rámec konania o nariadení neodkladného opatrenia. Navyše súd poukazuje na to, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 41P/118/2019 sa rodičia maloletého dňa 16.12.2021 predbežne dohodli na úprave styku s maloletým, pričom išlo o rozsiahlejšiu úpravu styku otca s maloletým ako je to bežné v iných konaniach, a v rámci tohto styku by mali starí rodičia zo strany otca dostatok priestoru na to, aby s maloletým trávili čas (a nebolo by potrebné ho súdne upravovať). Otec však túto predbežnú dohodu nedodrжал a odišiel naspäť do Číny, a to dokonca v čase kedy bol maloletý u neho, pričom ani matku maloletého o tom, že náhle odchádza preč neupovedomil. Doposiaľ ani nie je súdu zrejmé, či sa už vrátil na Slovensko, resp. sa mieni v dohľadnej dobe skutočne vrátiť natrvalo, ako to tvrdil na poslednom pojednávaní. Ak sa vrátil na Slovensko, styk otca s maloletým by mal ďalej prebiehať podľa predbežnej dohody rodičov až do ďalšieho pojednávania, ktoré je v uvedenej veci stanovené na 21.4.2022. Tým by starí rodičia opäť mali umožnený styk s maloletým v čase kedy je maloletý u otca. Bez zistenia všetkých týchto relevantných skutočností je preto predčasné upravovať styk maloletého so starými rodičmi, a už vôbec nie ho upraviť neodkladným opatrením. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ako aj na skutočnosť, že v čase rozhodovania súdu nebola žiadnym spôsobom osvedčená potreba neodkladným opatrením nevyhnutne a bez vykonania dokazovania upraviť styk navrhovateľov s maloletým, súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia ako nedôvodný zamietol.

19. Súd apeluje na rodičov a starých rodičov, aby vzájomnou súčinnosťou hľadali čo najpriaznivejšiu cestu pre udržanie vzťahu rodičov s mal. dieťaťom a starých rodičov s mal. dieťaťom a aby pri výkone svojich rodičovských práv a povinností mali na zreteli predovšetkým záujem maloletého dieťaťa a aby vzájomnou komunikáciou a súčinnosťou prispeli k riešeniu situácií týkajúcich sa maloletého. Ich súčinnosť a prijateľná komunikácia vo vzťahu k maloletému je nevyhnutná. Jedine rodičia svojim pozitívnym a správnym prístupom k dieťaťu, jeho druhému rodičovi a starým rodičom môžu maloletému vytvoriť podmienky pre jeho pokojný, zdravý psychický a fyzický vývin.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I v troch písomných vyhotoveniach.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku).

Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku).